

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

OSMANİYE İL ÖZEL İDARESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	4
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	13
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	13
8.	EKLER.....	35

TABLULAR LİSTESİ

Tablo 1:	2017 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu.....	1
Tablo 2:	2017 Yılı Ödenekler Tablosu.....	1
Tablo 3:	2017 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	2
Tablo 4:	Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Cari Nitelikli Ödenekler Tablosu	16
Tablo 5:	Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Köye Yönelik Hizmetlere İlişkin Olmayan Ödenekler Tablosu.....	18

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mali Yapı

Osmaniye İl Özel İdaresi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinden birisi olup, faaliyetlerini 2017 yılı bütçesi ile verilen ödenekler ve ilgili kanunlarla merkezi idareden aktarılan diğer kaynaklarla yürütmektedir.

Bu kapsamda Osmaniye İl Özel İdaresinin 2017 yılı bütçesiyle 82.000.000,00-TL gelir ve ödenek öngörülmüş olup, 99.245.878,80-TL 2016 yılından devreden ödenek, Merkezi İdare Bütçesinden kullanım amacı belirlenmiş yatırımlar için aktarılan toplam 108.462.761,73-TL ödenek ve 2017 yılında iptal edilen 12.261.373,79-TL ödenek ile birlikte 2017 yılı net bütçe ödenekleri toplamı 277.447.266,74-TL'ye ulaşmıştır.

Osmaniye İl Özel İdaresinin sunulan mali tablolarına göre 2017 yılı Gelir ve Gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Gelir Türü	Tahmini (TL)	Gerçekleşen (TL)
Vergi Gelirleri	100.000,00	300.519,72
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	260.000,00	592.923,62
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Diğer Gelirler (Tahsisli)	7,00	103.061.655,95
Diğer Gelirler	62.639.993,00	73.880.687,99
Sermaye Gelirleri	19.000.000,00	19.000.000,00
TOPLAM Öz Gelir	81.999.993,00	74.864.216,36
TOPLAM Genel Gelir	82.000.000,00	196.835.787,28

Tablo 2: 2017 Yılı Ödenekler Tablosu (TL)

Bütçe ile Verilen Ödenek)	Önceki Yıldan Devreden Ödenekler	Merkezi İdareden Aktarılan Ödenekler	İptal Edilen Ödenek	Net Bütçe Ödeneği Toplamı	Bütçe Gideri Toplamı	Sonraki Yıla Devreden Ödenek
82.000.000	99.245.878,80	108.462.761,73	12.261.373,79	277.447.266,74	155.123.897,74	122.323.369,00

Merkezi yönetim kapsamındaki idareler tarafından ödenek gönderilmek suretiyle bir takım hizmetlerin il özel idareleri eliyle gerçekleştirilmesi 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 6'ncı maddesine eklenen ek fıkra ile mümkün kılınmıştır. Bu fıkra hükmüncce aktarılan ödenekler nedeniyle öngörülen bütçe büyüklüğü ile gerçekleşen bütçe büyüklükleri arasında çok büyük farklılıklar oluşmaktadır. Bütçe hazırlık aşamasında merkezi yönetim kapsamındaki idarelerden yatırım projeleri karşılığında ne kadar ödenek gönderileceği bilinmediğinden bütçe rakamları gerçekçi olmamaktadır. Aktarma yoluyla gelen nakit gelir ve ödenek kaydedilmek suretiyle bütçeleştirilmektedir. Dolayısıyla il özel idarelerinin yılı bütçelerinde öngörülen rakamlarla bütçe gerçekleştirmeleri arasında fark bulunmaktadır.

Tablo 3: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Gider Türü	Bütçe Tahmini (TL)	Gerçekleşen Gider (TL)
Personel Giderleri	9.835.983,00	24.648.065,61
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prim Gideri	1.370.000,00	3.935.233,33
Mal ve Hizmet Alım Gideri	34.540.170,00	39.241.549,66
Faiz Giderleri	525.000,00	1.364.935,73
Cari Transferler	4.268.119,00	9.139.704,78
Sermaye Giderleri	25.460.728,00	74.604.781,59
Sermaye Transferi	0,00	2.189.627,04
TOPLAM	82.000.000,00	155.123.897,74

Kurumun 2017 yılı faaliyet gideri 83.955.330,48-TL, 2017 yılı faaliyet geliri 177.912.366,28-TL olup, gelir fazlası 93.957.035,80-TL olarak gerçekleşmiştir.

Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Osmaniye İl Özel İdaresi mali işlemlerini 5018 sayılı Kanun'la belirlenmiş muhasebeleştirme ve raporlama kurallarına göre gerçekleştirmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin ilk iki fıkrasında;

“Muhasebe sistemi; karar, kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve malî raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür.

Kamu hesapları, kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve

öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulur.” denilmektedir.

Söz konusu 49'uncu maddenin son fıkrasında ise muhasebe işlemlerine, hesap planlarına ve işlemlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılacak belgelerin şekil ve türlerine ilişkin düzenlemenin mahalli idareler için İçişleri Bakanlığınca yapılacağı hükmü getirilmiştir. Bu kapsamda il özel idarelerince de uygulanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çıkarılmıştır.

Osmaniye İl Özel İdaresinde mali işlemlerle ilgili muhasebe kayıtları Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde İçişleri Bakanlığının sunduğu e-İçişleri otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekte olup, mali nitelikteki hesap ve işlemleri Mali Hizmetler Müdürlüğünce gerçekleştirilmektedir.

2017 yılı denetimi kapsamında Osmaniye İl Özel İdaresi tarafından “Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştay’a Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar” ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay’a gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup, denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı

icmal cetveli

- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: İller Bankası Kredi Sözleşmesine Ait Tüm Faiz Tutarlarının, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine ve Muhasebenin Dönemsellik İlkesine Aykırı Olarak Giderler Hesabı ile Gider Tahakkukları Hesabında Muhasebeleştirilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin;

381 Gider Tahakkukları Hesabı "Hesabın Niteliği" başlıklı 289'uncu maddesinde;

"(1) Bu hesap, kısa vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak gelecek aylarda ödenebilir duruma gelecek olan borçlar ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılır."

Hesaba İlişkin İşlemler başlıklı 290'ıncı maddesinde;

"(1) Uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde yer alan, iç ve dış malî borçlara ilişkin olarak ay sonlarında tahakkuk ettirilen ve gelecek aylarda ya da içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde ödenecek olan işlemiş faiz tutarı ile kuponlu tahvillerin gelecek aylarda ya da takip eden yılda kupon ödemesi yapılacak işlemiş faiz tutarı"

bu hesaba kaydedilir. Aralık ayına ait olarak tahakkuk ettirilen faiz gideri borçlarından takip eden faaliyet dönemi içinde ödenmesi gerekenler geçici mizandan önce bu hesaba kaydedilir.

(2) Dönem sonunda, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında yer alıp, ödeme zamanına bir yıldan az süre kalan tutarlar bu hesaba aktarılır.

(3) Bu hesapta takip edilen döviz cinsinden faiz gideri tahakkukları, faaliyet dönemi içinde ay sonlarında, faaliyet dönemi sonunda geçici mizandan önce ve ödeme tarihinde T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru ile değerlendirilir.”

481 Gider Tahakkukları Hesabı “Hesabın Niteliği” başlıklı 338’inci maddesinde;

”(1) Bu hesap, uzun vadeli iç ve dış mali borçlar hesap gruplarında izlenmeyen; tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan borçların izlenmesi için kullanılır.”

Hesaba İlişkin İşlemler başlıklı 339’uncu maddesinde;

”(1) Gider olarak tahakkuk ettirilmiş olup, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan giderlerden kaynaklanan borçlar, ilgili olduğu dönemde ödenmek üzere bu hesapta izlenir.

(2) Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki hesaplarda yer alan iç ve dış mali borçlar için ay sonlarında hesaplanan ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemden sonraki dönemlerde ödenecek olan işlemler faiz giderleri bu hesaba kaydedilir. Aralık ayına ait olarak tahakkuk ettirilen faiz gideri borçlarından takip eden faaliyet döneminden sonraki dönemlerde ödenmesi gerekenler geçici mizandan önce bu hesaba kaydedilir.

(3) Bu hesapta takip edilen döviz cinsinden faiz gideri tahakkukları, faaliyet dönemi içinde ay sonlarında, faaliyet dönemi sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru ile değerlendirilir.

(4) Dönem sonunda, bu hesapta yer alıp ödeme zamanına bir yıldan az süre kalan borçlar, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabına aktarılır.”

hükümleri yer almaktadır.

Ancak Osmaniye İl Özel İdaresi 2017 yılı hesabı incelendiğinde, 2016 yılsonu kapamış işlemleri sırasında, İller Bankası kredi sözleşmesine ait tüm faiz tutarlarının, tahakkuk edip etmediğine bakılmaksızın 630 Giderler Hesabına borç ve 481 Gider Tahakkukları hesabına alacak kaydedilerek muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Oysa 381/481 Gider Tahakkukları hesaplarına, ilgili oldukları aylarda veya yıllarda işlemiş ve tahakkuk ettirilmiş faiz giderlerinden gelecek ay veya yıllarda ödenecek olan tutarların kaydedilmesi gerekir.

Kredi geri ödeme planında yer alıp gelecek ay veya yıllara ait olan ancak henüz tahakkuk etmemiş faiz giderlerinin muhasebeleştirildiği döneme aitmiş gibi 630 Giderler hesabı ile 381/481 Gider Tahakkukları hesaplarında muhasebeleştirilmesi hem muhasebenin dönemsellik ilkesine hem de Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırıdır.

Ayrıca, 2017 yılında İller Bankasına ödenen faiz giderleri 630 Giderler hesabına borç kaydedilerek muhasebeleştirilmiş ve aynı faiz tutarları için hem 2016 yılsonu işlemleri sırasında hem de 2017 yılında gider kaydı yapılmıştır.

Dolayısı ile 1.047.069,47-TL tutarındaki faiz giderinin hem 2016 hem de 2017 yılında 630 Giderler hesabında muhasebeleştirilmesi, ayrıca 381 Gider Tahakkukları hesabında yer alan 1.047.069,47-TL ile 481 Gider Tahakkukları hesabında yer alan 2.506.356,03-TL toplamı 3.553.425,50-TL'ye ilişkin hatalı muhasebe kayıtlarının 2017 yılında düzeltilmemesi ve 2017 yılı bilançosunda hatalı olan bu hesaplara yer verilmesinin, muhasebenin dönemsellik ilkesi ile Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'ne aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle hatalı muhasebe kaydının İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından sunulan e-içişleri analitik muhasebe programından kaynaklandığı ve muhasebe kaydının düzeltilmesi konusunda Bilgi İşlem Daire Başkanlığı yetkilileri ile iletişime geçileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak İller Bankası kredi sözleşmesine ait tüm faiz tutarlarının, giderler hesabı ile gider tahakkukları hesabında Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğine ve muhasebenin dönemsellik ilkesine aykırı olarak muhasebeleştirilmesi hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır.

Ancak 1.047.069,47-TL tutarındaki faiz giderinin hem 2016 hem de 2017 yılında 630 Giderler hesabında muhasebeleştirilmesi, ayrıca 381 Gider Tahakkukları hesabında yer alan 1.047.069,47-TL ile 481 Gider Tahakkukları hesabında yer alan 2.506.356,03-TL toplamı 3.553.425,50-TL'ye ilişkin hatalı muhasebe kayıtlarının 2017 yılında düzeltilmemesi sonucu 2017 yılı mali tablolarında söz konusu hesaplar gerçek durumu yansıtmamaktadır.

BULGU 2: Osmaniye İl Özel İdaresinin Mülkiyetinde Bulunan Taşınmazların Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Yapılması Gereken Envanter ve Değerleme İşlemlerinin Tamamlanmaması ve İlgili Hesaplara Kaydının Yapılmaması Nedeniyle Mali Tablolarda Taşınmazlarla İlgili Hesapların Doğru Bilgi Sunamaması.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslarla ilgili olarak 13.09.2006 tarih ve 2006/10970 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik çıkarılmıştır. 01.01.2006 tarihinden itibaren geçerli olan bu Yönetmelik 02.10.2006 tarih ve 26307 No.lu Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ancak 2006 yılından 2014 yılına kadar geçen sürede Yönetmelik’te öngörülen kamu idarelerinin mülkiyetinde bulunan taşınmazların miktar ve cins olarak kayıt altına alınması ile ilgili işlemler tamamlanamamıştır. Ayrıca kayıt altına alınan taşınmazların sadece bir kısmı ilgili varlık hesaplarında kayıt altına alındığından kamu idareleri mali tablolarının taşınmazlar hakkında tam ve doğru bilgi sunması da sağlanamamıştır.

Bu durum nedeniyle Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in bazı maddeleri 03.06.2014 tarih 2014/6455 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile değiştirilmiştir.

Buna göre Yönetmelik'in değişik 5’inci maddesinin birinci fıkrasında; “*taşınmaz kayıt ve kontrol işlemleri, kamu idarelerine ait taşınmazların mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilenlerin ve elden çıkarılanların miktar ve değer olarak takip edilmesi amacıyla kayıt altına alınmasıdır. Kayıtların belgeye dayanması esastır.*” hükmü getirilmiştir.

Yine söz konusu 5’inci maddeye getirilen ek ikinci fıkrada da kayıt işlemlerinde esas alınacak değerlendirme kriterleri belirlenmiştir. Buna göre tapuda kayıtlı taşınmazlardan maliyeti belirli olanların maliyet bedeli, maliyet bedeli belirlenemeyenlerin rayiç değeri, bu iki değeri belli olmayanlar ile fıkrada sayılan diğer taşınmazların ise iz bedeli üzerinden kayıtlara alınması gerekmektedir.

Taşınmaz kayıtları bu şekilde yapıldıktan sonra bu kayıtlar muhasebe birimlerine gönderilerek ilgili varlık hesaplarına kaydedilmesi sağlanacaktır. Nitekim Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 187'nci maddesinde maddi duran varlıkların hesaba alınması ile ilgili işlemler ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

Kamu idarelerince taşınmazların envanterinin yapılmasına tüm taşınmazların tespiti ile başlanması gerekmektedir. Ancak taşınmazın tapudaki kayıtları ile mevcut kullanım şeklinde farklılıklar olabilmektedir. Örneğin tapuda arsa olarak kayıtlı bir taşınmazın üzerine okul inşa edildiği halde kayıtlara bu durum yansımamış olabilmektedir. Tapu kayıtları ile mevcut kullanım şekillerinin uyumlu hale getirilmesi işlemi cins tashihi olarak nitelendirilmekte olup, bu işlem kamu idarelerinin başvurusu üzerine tapu idarelerince gerçekleştirilmektedir. Ancak burada imar ve iskân izni ile ilgili sorunların yanı sıra ciddi bir harç bedeli ödenmesi durumu ortaya çıkmaktadır. Harç bedeli ödenmesi konusunda kamuya bu kapsamda bir muafiyet sağlanmadığı için de bu zorunluluklar yerine getirilememektedir.

Bu konudaki sorunun çözülebilmesi için Yönetmelik'in "Cins Tashihihlerinin Yapılması" başlıklı 10'uncu maddesinin 1'inci fıkrasında aynen "*Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır.*" hükmü getirilmiştir. Bu hükümle cins tashihi işlemleri tapu kayıtlarından bağımsız hale getirilmiş ve taşınmazların kamu idarelerince mevcut kullanım şekliyle kaydının yapılarak mali tablolarda gösterilmesine öncelik verilmiştir. Böylece kamu idarelerinin tapu kayıtları bakımından cins tashihi ile ilgili işlemleri daha sonra yapmalarına olanak sağlanmıştır.

Kamu taşınmazlarının kayda alınmasıyla ilgili kriterler bu şekilde olmakla birlikte yönetmelik değişikliğinin yürürlüğe girdiği 19.06.2014 ile tüm işlemlerin yerine getirilmesi için tanınan süre olan 31.12.2016 tarihine kadar olan geçiş sürecinde de idarelere yapılması gereken bazı görevler verilmiştir.

Buna göre söz konusu Yönetmelik'in "Mevcut Taşınmazların Kaydına İlişkin İşlemler" başlıklı Geçici 1'inci maddesi ile mevcut taşınmazların kaydında esas alınacak değerlerle ilgili geçici düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan düzenlemede;

"(1) Yönetmeliğin 5'inci maddesinin ikinci fıkrasına göre maliyet bedeli veya rayiç değerleri üzerinden muhasebe kayıtlarına alınması gereken taşınmazlar bu değerler üzerinden kayıtlara alınincaya kadar emlak vergi değerleri üzerinden ve aşağıdaki şekilde kayıtlara

alınır:

a) Taşınmazların fiili envanteri emlak vergi değerleri üzerinden kayıt ve kontrol işlemleriyle görevli birimlerince, mevcut kullanım şekilleri esas alınarak en geç 30/09/2014 tarihine kadar tamamlanır ve bu Yönetmelik ekinde yer alan formlara ve icmal cetvellerine kaydedilir.

b) Fiili envanteri yapılan taşınmazlara ait bilgiler muhasebe kayıtları yapılmak üzere ilgili muhasebe birimlerine verilir. Muhasebe birimleri, kayıtlı taşınmazları ilgili hesaplardan 01/10/2014 tarihi itibarıyla çıkarır ve aynı tarihte fiili envanter bilgileri üzerinden muhasebe kayıtlarını yapar.

(2)Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31/12/2016 tarihine kadar tamamlanır.” denilmektedir.

Düzenleme ile ilgili ayrıntılı açıklamaya Muhasebat Genel Müdürlüğünün 25.07.2014 ve 16.09.2014 tarihinde yayınlanan "Taşınmaz Envanteri" konulu genel yazılarında yer verilse de birçok kamu idaresi tarafından 01.10.2014 tarihi itibarıyla yapılması gereken işlemler yapılamamıştır.

Sonuçta kamu idarelerince 31.12.2016 tarihine kadar tüm taşınmazların tespiti, mevcut kullanım şekliyle kayda alınması, maliyet, rayiç ya da iz bedellerinin tespiti ile muhasebe birimlerince ilgili varlık hesaplarına kayıt ve güncelleme işlemlerinin tamamlanması gerekmekte iken 17.03.2017 tarih ve 30010 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan 06.02.2017 tarih ve 2017/9854 No.lu Bakanlar Kurulu Kararı ile mezkûr Yönetmelik'in geçici 1'inci maddesinin 2'inci fıkrasında yer alan 31.12.2016 ibaresi 31.12.2017 şeklinde değiştirilmiş ve 01.01.2017 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu madde metni “(2) Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre yapılması gereken işlemler 31.12.2017 tarihine kadar tamamlanır.” şeklinde olup, ek süre Yönetmelik'in sadece 5'inci maddesinde yer alan taşınmazların değer tespiti ile ilgili işlemler için verildiğinden taşınmazların mevcut kullanım şekliyle kayda alınması ve varlık hesaplarına kaydedilmesinin tamamlanmış olması gerekmektedir.

Yukarıda açıklanan ve 31.12.2017 tarihinde de halen yürürlükte olan Yönetmelik hükümleri uyarınca Osmaniye İl Özel İdaresinde şu hususlar tespit edilmiştir.

Mali Hizmetler Müdürlüğüne muhasebe kayıtlarına toplam 653.269.462,84-TL

tutarında taşınmaz kaydı yapıldığı, Emlak ve İstimlak Müdürlüğünce hazırlanan Taşınmaz İcmal Cetvelinde ise toplam 252.221.724,66-TL tutarında taşınmaz kaydının bulunduğu, ancak, Emlak ve İstimlak Müdürlüğü kayıtlarında bulunup Mali Hizmetler Müdürlüğünce muhasebe kayıtlarına alınmayan 38.691.391,25-TL tutarında, Mali Hizmetler Müdürlüğü muhasebe kayıtlarında bulunup Emlak ve İstimlak Müdürlüğü kayıtlarında yer almayan toplam 401.047.738,18-TL tutarında, taşınmazların bulunduğu, diğer yandan, taşınmazlar konusunda fiili durum ile kaydi durumun birbiri ile uyumsuz olduğu, tespit edilmiştir.

Ayrıca İl Milli Eğitim, İl Sağlık, İl Gençlik Hizmetleri ve Spor, İl Kültür ve Turizm Müdürlükleri gibi diğer kurumlar adına inşaatları yapılan ve 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabında takip edilen okul, spor salonu, kültür merkezi, sağlık ocağı gibi binaların Osmaniye İl Özel İdaresi muhasebe kayıtlarına alındığı, tespit edilmiştir. Oysa bu binalara ait inşaatlar tamamlandıktan sonra binaların ilgili İl Müdürlüklerine teslimi yapılmalı, aynı zamanda Osmaniye İl Özel İdaresi muhasebe hesaplarından fiilen teslimi yapılan binalar düşülmeli, diğer yandan ilgili İl Müdürlüklerinin, fiilen teslim aldıkları binaları muhasebe kayıtlarına almaları konusunda yazı ile bilgilendirilmeleri gerektiği düşünülmektedir.

Bu tespitler ışığında Osmaniye İl Özel İdaresine ait taşınmazların, 31.12.2017 tarihi itibari ile envanterinin tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda kamu idaresinin 2017 yılı kesin mizan ve bilançosunda yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili hatalı durum devam etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle söz konusu hususun muhasebe sistemi kaynaklı olduğu, taşınmazların kaydını tutan Emlak İstimlak Müdürlüğü bilgilerinin Mali Hizmetler Müdürlüğü mali tablolarına uyumlu yansımadağı ve düzeltme çalışmalarının devam etmekte olduğu belirtilmiştir.

Sonuç olarak Osmaniye İl Özel İdaresine ait taşınmazların envanterinin henüz tamamlanmadığı, mevcut kullanım şekli ile ilgili cetvellere kaydının ve ilgili varlık hesaplarında gösterilmesinin sağlanmadığı anlaşılmaktadır. Bu durumda kamu idaresinin 2017 yılı mali tablolarında yer alan 250 Arazi ve Arsalar Hesabı, 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı, 252 Binalar Hesabı, 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı ve 500 Net Değer Hesabında yer alan tutarlarla ilgili hatalı durum devam etmektedir.

BULGU 3: Osmaniye İl Özel İdaresinin Sermaye İştirakinin Bulunduğu Organize Sanayi Bölgelerindeki Ortaklık Payının Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına Kaydedilmemesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı "Hesabın niteliği" başlıklı 181'inci maddesinde; "*Bu hesap, mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya aynı olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kar ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayelerin izlenmesi için kullanılır.*" denilmekte, 182'inci maddesinde Hesaba ilişkin işlemler, 183'üncü maddesinde de Hesabın işleyişi açıklanmaktadır.

Kuruluşlarında, Osmaniye Organize Sanayi Bölgesine %60 hisse oranıyla, Kadirli Organize Sanayi Bölgesine ise % 80 hisse oranıyla Osmaniye İl Özel İdaresinin iştirak ettiği tespit edilmiştir. Daha sonra Osmaniye Organize Sanayi Bölgesindeki hisse oranının %51'e, Kadirli Organize Sanayi Bölgesindeki hisse oranının ise önce %55'e, daha sonra da % 28,50'ye düşürüldüğü görülmüştür. Ancak hisse oranlarının düşürülmesine ilişkin gerekçeli bilgi ve belgeler ile hisse devri nedeniyle Osmaniye İl Özel İdaresine aktarılması gereken sermaye payı tutarlarına ilişkin muhasebe kayıtları tarafımıza sunulamamıştır.

Dolayısı ile 2017 yılı sonunda düzenlenen mali tablolarında, idarenin sermaye iştirakinin bulunduğu organize sanayi bölgelerindeki ortaklık paylarının ve bu paylardaki değişimlere ilişkin tutarların, 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; özetle Organize Sanayi Bölgelerindeki ortaklık paylarının tespit edilmesinden sonra sermaye iştirak paylarının 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına kaydedileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Osmaniye İl Özel İdaresinin sermaye iştirakinin bulunduğu Organize Sanayi Bölgelerindeki ortaklık payları ile bu paylardaki değişimlere ilişkin tutarların tespitinin yapılarak, muhasebe kayıtlarının yapılması hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak sermaye iştirakinin bulunduğu Organize Sanayi Bölgelerindeki ortaklık payları ile bu paylardaki değişimlere ilişkin tutarların 2017 yılı içerisinde tespitinin yapılamaması sonucu 2017 yılı mali tablolarında 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı açısından hata devam etmektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Osmaniye İl Özel İdaresinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali tablolarının, Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde yer alan hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: 3213 Sayılı Maden Kanununa Göre Hesaplanan Devlet Hakkı ve Özel İdare Payının İl Özel İdaresi Tarafından Maden İşleri Genel Müdürlüğü Nezdinde Takip Edilmemesi

3213 sayılı Maden Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinde Devlet Hakkı "*Maden istihracı ile sağlanacak gelirden devlet payına düşen kısım*" şeklinde tanımlanmıştır. 3213 sayılı Maden Kanun'unun 16'ncı maddesine göre, aynı Kanun'unun 2'nci maddesinde belirtilen I-a grubu madenler (İnşaat ile yol yapımında kullanılan ve tabiatta doğal olarak bulunan kum ve çakıl) için maden alanları il özel idaresince ihale edilerek işletme ruhsatı verilmektedir. I-a Grubu hariç diğer madenler için Maden İşleri Genel Müdürlüğü'nce işletme ruhsatı verilebilmektedir. I-a grubu madenlerden alınacak devlet hakkının takibi işletme ruhsatını veren il özel idarelerince yapılabilmektedir.

I-a Grubu dışındaki madenler ile ilgili olarak Maden Kanunu'nun 14'üncü maddesine göre Maden İşleri Genel Müdürlüğüne, ruhsat verdiği madenlerle ilgili olarak ruhsat sahiplerince her yıl nisan ayının sonuna kadar satış bilgi formu verilmesi, satış bilgi formundaki hasılatlara göre de söz konusu 14'üncü maddede saptanan oranlara göre bulunacak Devlet Hakkı'nın her yıl haziran ayı sonuna kadar ruhsat sahipleri tarafından Maden İşleri Genel Müdürlüğüne ya da ilgili idarelere yatırılması gerekmektedir. Yine aynı Kanun'unun 14'üncü maddesine 10.06.2010 tarih ve 5995 Sayılı Kanun ile getirilen ek fıkrada; "*Ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının % 25'i il özel idare payı olarak ruhsatın bulunduğu ilin özel idaresine, % 25'i ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak altyapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin Köylere Hizmet Götürme Birlikleri hesabına, % 50'si de Hazine hesabına yatırılır.*" denilerek madenlerden sağlanacak Devlet Hakkı'nın kamu gelirleri olarak nasıl pay edileceği açıklanmıştır.

Bu açıklamalardan hareketle il sınırları içerisinde faaliyet gösteren I-a grubu dışındaki

maden işletmelerinin hasılatlarından hesaplanacak devlet hakkı üzerinden il özel idaresi payı olarak tahsil edilmesi gereken tutarların Maden İşleri Genel Müdürlüğünün bilgisinde olduğu, dolayısıyla il özel idaresi payı olarak tahsil ve takibi yapılması gereken maden gelirlerine ilişkin bilginin Maden İşleri Genel Müdürlüğünden temin edilerek idarece takibinin ve tahsilatının yapılması gerektiği açıktır.

Devlet hakkı kapsamındaki il özel idaresi paylarının tespiti için ilgili listelerin temini maksadıyla 2017 yılı ile ilgili olarak Osmaniye İl Özel İdaresi tarafından Maden İşleri Genel Müdürlüğüne hitaben herhangi bir yazı yazılmadığı görülmüştür. Osmaniye İl Özel İdaresinin maden payı alacağına ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden İşleri Genel Müdürlüğünden devlet hakkı tahakkuk listesi istenmemesi nedeniyle herhangi bir tahakkuk kaydı yapılmamıştır. Sadece Özel İdare hesabına bazı firmalarca yatırılan devlet hakları muhasebeleştirilmiştir.

Dolayısıyla il sınırları içerisinde faaliyet gösteren I-a grubu dışındaki maden işletmelerinin hasılatlarından hesaplanacak devlet hakkı paylarına ilişkin takip, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmaması nedeniyle Osmaniye İl Özel İdaresinin devlet hakkı payı alacağından tahsil edilmesi gereken tutarların tespit edilemediği, mali tablolarda madenlere ilişkin devlet hakkı paylarına ait bilgilerin doğruyu yansıtmadığı ve bu payların ilgili yılı içerisinde takibinin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle 3213 Sayılı Maden Kanunu'na göre hesaplanan Devlet Hakkı ve Özel İdare Paylarının Maden İşleri Genel Müdürlüğü nezdinde de takip edilmeye başlanıldığı belirtilmiştir.

Sonuç olarak İl sınırları içerisinde faaliyet gösteren I-a grubu dışındaki maden işletmelerinin hasılatlarından hesaplanacak devlet hakkı paylarına ilişkin takip, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmaması nedeniyle Osmaniye İl Özel İdaresinin devlet hakkı payı alacağından tahsil edilmesi gereken tutarların tespit edilemediği, mali tablolarda madenlere ilişkin devlet hakkı paylarına ait bilgilerin doğruyu yansıtmadığı ve bu payların ilgili yılı içerisinde takibinin yapılması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak söz konusu paylara ilişkin tutarlar 2017 yılı mali tablolarında yer almamakta ve hata devam etmektedir.

Kamu idaresinin 3213 Sayılı Maden Kanunu'na göre hesaplanan devlet hakkı ve özel idare paylarının Maden İşleri Genel Müdürlüğü nezdinde de takip edilmeye başlanıldığını

beyan etmesi nedeniyle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'inci Maddesinin Beşinci Fıkrasında Yer Alan Hüküm Gereği İl Genel Meclisinin Belirleyeceği Esaslara Uygun Olarak Köylere Hizmet Götürme Birliklerinin Sunacağı Yatırım Planı, Yıllık Çalışma Programı ve Uygulama Projelerine Bağlı İşler Yerine İhtiyaç, Yardım Gibi Genel İfadelerle veya Bazı Kurumların Bütçelerinden Karşılanmayan İhtiyaçları İçin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Ödenek Aktarılması

5355 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin 5'inci fıkrasında;

“İl özel idaresi bütçe gelirlerinin ne kadarının köylere hizmet götürme birliklerine aktarılacağı, köylere hizmet götürme birliklerinin sunacağı yatırım plânı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerine göre il genel meclisince kararlaştırılır.” hükmü yer almaktadır.

Bu ödenek aktarımları 5302 sayılı Kanun'un giderlerle ilgili 43'üncü maddesinin (e) fıkrasında belirtildiği üzere *“İl genel meclisince belirlenecek ilkeler çerçevesinde köylere veya köylerin aralarında kurdukları birliklere yapılacak yardımlar”* olarak açıklanan ve il özel idaresi bütçelerine konulan ödeneklerden yapılan aktarmalardır. Ancak bu nitelikteki ödenek aktarımlarının ilkelerinin belirlenmesi ve bu esaslar çerçevesinde Köylere Hizmet Götürme Birliklerince (KHGB) il özel idaresine yatırım planı, yıllık çalışma programı ve uygulama projelerinin sunulması gerekmektedir. Ancak bu çerçevede proje bazında ödenek aktarımı yapılabilecektir. Bu nedenle KHGB'lerine bu kapsamda yapılan aktarmaların protokollerinde genel ifadeler kullanılması ve “ihtiyaç” vb. gibi gerekçelerle aktarma işlemine dayanak oluşturulması yerine, somut projelerin belirtilmesi gerekmektedir.

Osmaniye İl Özel İdaresi bütçesinden 5355 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin beşinci fıkrası hükmüne uygun olmayan 875.000,00-TL tutarında aktarmalar yapılmış olup, bunlar aşağıdaki listede yer almaktadır.

Tablo 4: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Cari Nitelikli Ödenekler Tablosu

Tarihi	Yevmiye No	İlçesi	Açıklama	Tutarı (TL)
15.02.2017	592	Merkez	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	200.000,00
12.04.2017	1511	Sumbas	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	30.000,00
11.05.2017	1982	Bahçe	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	100.000,00
11.05.2017	1983	Toprakkale	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	30.000,00
29.06.2017	2725	Merkez	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	50.000,00
29.06.2017	2726	Düziçi	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	50.000,00
29.06.2017	2727	Hasanbeyli	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	10.000,00
29.06.2017	2728	Bahçe	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	50.000,00
29.06.2017	2729	Sumbas	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	10.000,00
29.06.2017	2730	Kadirli	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	50.000,00
29.06.2017	2731	Toprakkale	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	10.000,00
25.08.2017	3914	Sumbas	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	25.000,00
25.08.2017	3915	Merkez	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	100.000,00
29.09.2017	120	Merkez	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	50.000,00
05.10.2017	4523	Düziçi	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	30.000,00
15.11.2017	5459	Hasanbeyli	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	20.000,00
07.12.2017	5896	Kadirli	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	40.000,00
14.12.2017	6060	Hasanbeyli	KHGB İhtiyaçlarında Kullanılmak Üzere	20.000,00
TOPLAM:				875.000,00

Kamu idaresi cevabında; özetle Köylere Hizmet Götürme Birliklerine aktarılabacak ödeneklerde, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'inci maddesinin beşinci fıkrası hükümlerinin dikkate alınacağı ve uygulanacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, Köylere Hizmet Götürme Birliklerine ödenek aktarılırken bulguda belirtilen hususlara dikkat edileceğini bildirmekle birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 3: 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'inci Maddesinin Üçüncü Fıkrasında Sayılan Köye Yönelik Hizmetlere İlişkin Yapım, Bakım ve Onarım İşleri, Bölünmüş Yol, Elektrifikasyon, Köy Yolu, İçme Suyu, Sulama Suyu ve Kanalizasyon Yatırımları Dışındaki İşler İçin Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarmalar Yapılması

5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun, "Köylere Hizmet Götürme Birlikleri" başlıklı 18'inci maddesinin 5793 sayılı Kanun'un 44'üncü maddesi ile değişik üçüncü fıkrasında;

"Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri; köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımlarını, kendi bütçelerinde bu hizmetler için ayrılan ödenekleri köylere hizmet götürme birliklerine aktarmak suretiyle gerçekleştirebilirler. Aktarma işlemi merkezi idare kuruluşlarında ilgili bakanın, il özel idarelerinde valinin onayıyla yapılır ve bu ödenekler tahsis amacı dışında kullanılamaz. Bu takdirde iş, birliğin tabi olduğu usul ve esaslara göre sonuçlandırılır. Köylere hizmet götürme birlikleri de bütçe imkânları ölçüsünde bu yatırımlara kendi bütçelerinden ödenek aktarabilirler. Bakanlıklar ve diğer merkezi idare kuruluşları ile il özel idareleri tarafından aktarılacak ödeneklerle gerçekleştirilecek yatırımlar, birliğin hizmet ve görev alanı sınırlamasına tabi olmaksızın yapılabilir."

denilmek suretiyle söz konusu birliklere yapılacak aktarmalarla ilgili esaslara dair bir düzenleme yapılmıştır.

Görüldüğü üzere kanun koyucu köylere hizmet götürme birliklerine, sadece madde metninde sayılan yatırımlar için ayrılan ödeneklerin aktarılmasına cevaz vermiştir. Bir başka ifade ile il özel idaresi bütçesinden köylere hizmet götürme birliklerine ancak yukarıya alınan 18'inci maddede sayılan yatırımlar için ayrılan ödenekler aktarılabilir.

Ancak Osmaniye İl Özel İdaresi bütçesinden, köye yönelik hizmetlere ilişkin yapım, bakım ve onarım işleri, bölünmüş yol, elektrifikasyon, köy yolu, içme suyu, sulama suyu ve kanalizasyon yatırımları dışındaki işler için de Köylere Hizmet Götürme Birlikleri'ne 103.460,00-TL tutarında aktarmalar yapılmıştır. Bu aktarmalar aşağıdaki listede yer almaktadır.

Tablo 5: Köylere Hizmet Götürme Birliklerine Aktarılan Köye Yönelik Hizmetlere İlişkin Olmayan Ödenekler Tablosu

Tarihi	Yevmiye No	İlçesi	Açıklama	Tutarı (TL)
15.01.2017	90	Merkez	16 Adet İşçi Çalıştırılmasına Yönelik Hizmet Alımı	59.800,00
07.03.2017	918	Merkez	GNSS Ölçüm Cihazı Alımı	43.660,00
TOPLAM:				103.460,00

Kamu idaresi cevabında; özetle 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 18'inci maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan işlerin haricindeki işlere ödenek aktarımı yapılmayacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, Köylere Hizmet Götürme Birliklerine ödenek aktarılırken bulguda belirtilen hususlara dikkat edileceğini bildirmekle birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 4: Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının Birlikte Kullanılması

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 59 Dönem faaliyet sonuçları hesap grubunu açıklayan 360'ıncı maddesinde;

“(1) Bu hesap grubu, dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılır.

(2) Dönem faaliyet sonuçları sonucun olumlu veya olumsuz olmasına göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı

591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)”

denilerek dönem sonunda faaliyet sonuçlarının olumlu veya olumsuz olabileceğine, niteliğine göre de faaliyet sonucunun ilgili hesaba kaydedileceğine açıklık getirilmiştir.

Ancak Osmaniye İl Özel İdaresi 2017 yılı Bilançosu incelendiğinde, kurumun birimleri arasında yer alan İlçe Özel İdare Müdürlüklerinde gerçekleşen olumsuz faaliyet sonucu ile İl Özel İdaresinde gerçekleşen olumlu faaliyet sonucunun karşılıklı mahsubu gerçekleştirilmeden hem 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı hem de 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu

Hesabı ile bilançoya yansıtıldığı görülmüştür. Bir idarenin faaliyetlerinden kaynaklanan sonucun aynı anda hem olumlu hem de olumsuz olarak gerçekleşmesi mümkün olamayacağından, Osmaniye İl Özel İdaresi 2017 yılı Bilançosunda 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ve 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabının bir arada gösterilmesinin yukarıda yer verilen Yönetmelik hükümlerine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle söz konusu hususun İl Özel İdarelerinin kurumsal yapısından kaynaklanan bir sorun olduğu, Merkez Saymanlık ve İlçe Özel İdare Müdürlükleri hesaplarının yılsonu itibariyle birleştirildiği, bunun neticesinde bazı birimlerin olumlu bazı birimlerin ise olumsuz faaliyet sonucu verebildiği ifade edilmiştir. Bu durumun muhasebe modülü yazılımı ile ilgili olduğu ve yetkili birimlere tekrar bildirileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu ve 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesaplarının bilançoda birlikte yer almaması gerektiği ve e-İçişleri sistemi hatası olduğu hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak e-İçişleri sisteminin olumlu ve olumsuz faaliyet sonuçlarını bilançoda bir arada göstermesi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırıdır ve 2017 yılı mali tablolarında 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı ile 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun 48'inci maddeleri uyarınca mahalli idarelerde hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerinin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi; mali tablolarının zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş bütçe ve muhasebe ilkeleri çerçevesinde hazırlanmasına temel olacak şekilde çıkarılması amacıyla Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği İçişleri Bakanlığınca çıkarılmıştır. Bu yönetmelik kapsamında yapılacak işlem ve kayıtlar bilgi teknolojilerinden yararlanarak hazırlanan programlar ile yapılmaktadır. İl özel idarelerinin kullanması amacıyla İçişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan e-İçişleri sistemi Bütçe ve Muhasebe Modülü ile kayıt ve işlemler yapılmaktadır. Ancak sistem devreye girdiği 2009 yılından bu yana ihtiyaçları karşılayacak ölçüde geliştirilememiştir.

Bulgu konusu hususla birlikte raporun diğer maddelerinde yer alan mali tablolarla ilgili hataların bu sistemden kaynaklandığı idarelerce belirtmekle birlikte sorun aktarma ve giderme konusunda il özel idarelerinin vesayet kuruluşu olan İçişleri Bakanlığınca yeteri kadar dikkate

alınmadığı anlaşılmaktadır. İl özel idarelerinin herhangi bir tasarruf yetkisi bulunmaması göz önüne alındığında, bu sistem hatalarının söz konusu bakanlıkça düzeltilmesi gerekmektedir.

BULGU 5: Enerji Müsaadesi Alınabilmesi İçin Dağıtım Şirketince Yapılması Gereken Ancak Çeşitli Nedenlerle İdare Bütçesinden Karşılanan Dağıtım Tesis Giderlerinin Elektrik Dağıtım Şirketinden Talep Edilmemesi

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 3'üncü maddesine göre, dağıtım şirketi, belirlenen bir bölgede elektrik dağıtımını ile iştigal eden tüzel kişiyi ifade eder.

Dağıtım tesisi ise, 02.01.2014 tarih ve 28870 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Dağıtım Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesine göre; iletim tesislerinin ve dağıtım gerilim seviyesinden bağlı üretim ve tüketim tesislerine ait şalt sahalarının bittiği noktadan sonraki nihayet direğinden, alçak gerilim seviyesinden bağlı tüketicilerin yapı bina giriş noktalarına kadar, bina giriş ve sayaç arası hariç, elektrik dağıtımını için teçhiz edilmiş tesis ve teçhizat ile dağıtım şirketince teçhiz edilen ya da devralınan sayaçları ifade etmektedir.

Dolayısıyla enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğundadır.

Dağıtım şirketi ihtiyaç sahibi kişi ve kurumların enerji talebini, meskûn mahal içinde ve meskûn mahal dışında farklı zaman dilimlerinde karşılama gerektirdiği 28.01.2014 tarih ve 28896 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin 10'ncü maddesinde hüküm altına alınmıştır. Buna göre adı geçen Yönetmelik'in 10'uncü maddesinde; *“Meskûn mahal içinde bulunan kullanım yerlerine yönelik bağlantı taleplerinin, bağlantı anlaşmasının imzalandığı tarihten itibaren; Sadece AG (alçak Gerilim) bağlantı hattının gerekli olduğu durumlarda 2 (iki) ay, Mevcut AG şebekesinde kapasite artışı veya ilave tesis yapılması gereken durumlarda 4 (dört) ay, Yeni bir dağıtım transformatörü tesisinde güç artışı yapılması gereken durumlarda 4 (dört) ay, Yeni bir dağıtım transformatörü veya dağıtım merkezi yapılması gereken durumlarda 6 (altı) ay, Sadece OG(Orta Gerilim) bağlantı hattının gerekli olduğu durumlarda 4 (dört) ay, OG bağlantı hattı dışında, 2 (iki) km 'ye kadar OG şebeke tesis edilmesi gereken durumlarda 6 (altı) ay, OG bağlantı hattı dışında, 2 (iki) km'den daha uzun OG şebeke tesis edilmesi gereken durumlarda 18 (on sekiz) ay içinde karşılanması esastır. Meskûn mahal dışında bulunan kullanım yerlerine yönelik bağlantı talepleri kullanıcının bağlantı başvurusunda bulunduğu tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde karşılanır.”* denilmiştir.

Enerji dağıtımı ile ilgili “meskûn mahal” ifadesi ise Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin Tanımlar ve Kısaltmalar başlıklı 3'üncü maddesinde; “*Meskûn mahal: 2/11/1985 tarihli ve 18916 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Plansız Alanlar İmar Yönetmeliğinde belirtilen “yerleşme alanı” ve “belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan köy ve mezraların yerleşik alanı ve civarı” ile mera, yaylak (yayla) ve kışlakların ilgili mevzuata göre geçici yerleşime açılan kısımlarını, ... ifade eder.*” şeklinde tanımlanmıştır.

Bu durumda yukarıda belirtildiği üzere (meskûn mahal içinde veya dışında) enerjinin bina giriş noktalarına kadar getirilmesi dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olmakla beraber, 28.01.2014 tarih ve 28896 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin (Değişik: RG-1/6/2017-30083) 10/A maddesinin 4-c fıkrasında; “...bağlantı talebinin karşılanabilmesi için dağıtım şirketi tarafından bildirilen sürenin başvuru sahibi tarafından uzun bulunması ve bağlantı talebinin dağıtım şebekesi yapılarak karşılanabilir olması halinde gerekli yatırım 21 inci madde kapsamında başvuru sahibi tarafından üstlenilebilir.” denildiğinden, dağıtım şirketlerinin sorumluluğunda olan dağıtım tesis giderleri bazı durumlarda dağıtım sistemine bağlantı başvurusu yapan gerçek ve tüzel kişiler tarafından karşılanabilmektedir.

Elektrik Piyasası Bağlantı ve Sistem Kullanım Yönetmeliği'nin yukarıda bahsedilen 21'inci maddesinde;

“*MADDE 21 – (1) (Değişik: RG-1/6/2017-30083) Üretim ve tüketim tesislerinin dağıtım sistemine bağlanabilmesi veya dağıtım sistemine bağlı üretim ve tüketim tesislerinin güç artışı taleplerinin karşılanabilmesi için, sistem kullanımı açısından kapasitenin yetersiz olması nedeniyle, genişleme yatırımı veya yeni yatırım yapılmasının gerekli olduğu hallerde, söz konusu yatırım dağıtım şirketi adına, bağlantı yapmak isteyen veya güç artışı talep eden gerçek veya tüzel kişi tarafından ilgili mevzuat kapsamındaki teknik standartlar sağlanarak yapılabilir veya finanse edilebilir.*

(2) (Değişik: RG-1/6/2017-30083) Başvuru sahibinin gerekli dağıtım şebekesinin yapımını üstlenmeyi tercih etmesi durumunda; dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında, ilgili dağıtım tesisine ilişkin finansman ve bağlantı koşulları gibi hususların düzenlendiği tesis yapım sözleşmesi imzalanır. Bu durumda söz konusu dağıtım tesisinin projesinin hazırlanması başvuru sahibinin sorumluluğunda olup, projenin hazırlanabilmesine ilişkin etüt için gerekli olan tüm bilgiler dağıtım şirketi tarafından sağlanır. Finansman yönteminde ise dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında tesis edilecek dağıtım varlıklarının maliyetinin finanse edilmesine

ilişkin koşullarının yer aldığı bir sözleşme imzalanır. Bu yöntemde proje hazırlama sorumluluğu dağıtım şirketine aittir.

...”

denilerek hangi durumlarda başvuru sahibi gerçek veya tüzel kişilerin tesisler için yeni yatırımları finanse edebileceği ve dağıtım şirketi ile başvuru sahibi arasında, ilgili dağıtım tesisine ilişkin finansman ve bağlantı koşulları gibi hususların düzenlendiği tesis yapım sözleşmesinin imzalanacağı hüküm altına alınmıştır.

Adı geçen Yönetmelik'in 21'inci maddesinin 3 numaralı fıkrasında ise;

“(3) (Değişik: RG-1/6/2017-30083) Bu durumda gerçekleşen yatırıma ait bedel, dağıtım şirketi tarafından bağlantı görüşünde verilen bağlantı talebinin karşılanabileceği tarihteki yıl içerisinde en fazla on iki aylık eşit taksitle, yatırımı yapan veya finanse eden gerçek veya tüzel kişiye, muhataba ulaşılamaması halinde tesisin bulunduğu yerdeki en yakın banka ya da PTT şubesine, hak sahip veya sahipleri adına yatırılarak ödenir. Dağıtım tesisinin geçici kabulünün, dağıtım şirketinin bağlantıyı karşılayabileceğini öngördüğü tarihten sonra yapılması halinde ödeme geçici kabulün yapıldığı tarihi takip eden yıl içerisinde söz konusu dağıtım tesisinin bulunduğu yerlere ilişkin kullanım haklarının, geri ödemenin yapılacağı yıla kadar TEDAŞ adına temin edilememiş olması halinde ise ödeme, bu hakların tamamının TEDAŞ adına temin edildiği yılı takip eden yıl içerisinde yapılır. Dağıtım şirketi ilgili dağıtım tesisini, varlık kayıtlarına ödemenin yapıldığı tarihte ekler.”

denilmek suretiyle dağıtım şirketinin, başvuru sahibince üstlenilip ödenen yatırım bedelini en fazla 12 eşit taksitle geri ödemesi gerektiği hususunu hükme bağlamıştır.

Öte yandan İlgili Yönetmelik'in 21'inci maddesinin 5 numaralı fıkrasında; *“Bu madde hükümleri uyarınca yapılan dağıtım tesisinin geçici kabulünün yapıldığı ayı takip eden aydan itibaren, geri ödemenin yapılacağı ilk taksit tarihine kadar geri ödemesi yapılmamış tutar Tüketici Fiyat Endeksi oranında güncellenir. Vadesinde geri ödemesi yapılmamış taksitlere ilişkin tutara, vade tarihinden itibaren 3095 sayılı Kanuni Faiz ve Temerrüt Faizine İlişkin Kanun hükümlerine göre belirlenen kanuni faiz oranı uygulanır.”* denilmiştir.

Osmaniye İl Özel İdaresi tarafından yapımı gerçekleştirilen bazı okul, hastane ve hizmet binaları için gerekli olan trafo kurulum giderlerinin Osmaniye İl Özel İdaresince karşılandığı tespit edilmiştir.

Ancak ilgili kamu binalarının hizmete açılmasının gecikmemesi için Osmaniye İl Özel İdaresince karşılanan enerji dağıtım şirketi uhdesindeki söz konusu yatırım tesis giderlerinin ilgili enerji dağıtım şirketinden yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri gereğince bağlantı görüşünde verilen bağlantı talebinin karşılanabileceği tarihteki yıl içerisinde en fazla on iki aylık eşit taksitle ve kanuni faizleri ile birlikte geri alınması gerektiği; bununla beraber söz konusu trafoların bakımı yüksek maliyet, teknik donanım ve uzmanlık gerektirdiğinden eski ve yeni tesislerin müstemilatı ile birlikte dağıtım şirketine devredilmesinin uygun olacağı; ayrıca elektrik bağlantı talep yazısının, bina tamamlandıktan sonra değil, ihale öncesi yazılarak enerji bağlantı noktasının önceden belirlenmesi ve bu meyanda dağıtım şirketine gerekli yatırım ve tesisi yapabilmesi için zaman tanınmasının yerinde olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle dağıtım tesis giderlerinin İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından elektrik dağıtım şirketinden talep edildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından elektrik dağıtım şirketinden yatırım tesis giderlerinin talep edildiği ifade edilmekte ise de ödenen yatırım tesis giderlerinin sadece İl Milli Eğitim Müdürlüğü ile sınırlı olmadığı, dolayısı ile kamu binalarının hizmete açılmasının gecikmemesi için Osmaniye İl Özel İdaresince karşılanan enerji dağıtım şirketi uhdesindeki söz konusu yatırım tesis giderlerinin ilgili enerji dağıtım şirketinden gerek Osmaniye İl Özel İdaresince gerekse adına yatırım yapılan diğer kamu idareleri tarafından da geri alınması gerekmektedir.

Ayrıca söz konusu trafoların bakımı yüksek maliyet, teknik donanım ve uzmanlık gerektirdiğinden eski ve yeni tesislerin müstemilatı ile birlikte dağıtım şirketine devredilmesi gerekir.

BULGU 6: Kiraya Verilen Taşınmazların Kayıtlı Değerlerinin Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabında, Kira Bedellerinin de Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında İzlenmemesi

Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün 26.11.2014 tarih ve 13278 sayılı genel yazılarında, taşınmazlardan kiraya verilenler için 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının, bu taşınmazlardan elde edilecek toplam kira gelirleri ile irtifak hakkı gelirlerinin yıllar itibarıyla izlenebilmesi amacıyla 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının ihdas edildiği ve bu

hesapların yardımcı hesap kayıtlarının yazı Eki 2’de açıklandığı belirtilmiştir.

Söz konusu Muhasebat Genel Müdürlüğü yazısında;

“1-Kiraya verilen taşınmazlar ile üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlara ilişkin belgeler muhasebe birimlerine verildiğinde, kayıtlı değerleri üzerinden 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabının ilgili yardımcı hesabına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak; diğer taraftan toplam kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri (peşin tahsil edilenler hariç) tahsil edileceği yıllara göre 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarına borç, 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına alacak kaydedilecektir.

2- Dönem sonlarında, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabının bölümlenmiş yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarlar sürenin güncellenmesi amacıyla bu hesaba borç ve alacak kaydedilecektir.

3- Kira ve irtifak hakkı tesisi gelirleri tahsil edildiğinde 999-Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 993-Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabına alacak kaydedilir. Kira sözleşmesi ya da irtifak hakkı tesisi süresi sona erdiğinde 999- Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabına borç, 990-Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabına alacak kaydedilecektir.

...”

denilmekte ve yazı ekinde örnek muhasebe kayıtlarına yer verilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nin 990 Kiraya Verilen Duran Varlıklar Hesabını açıklayan 475’inci maddesinde de;

“(1) Bu hesap kurumun, bilançolarında kayıtlı duran varlıklardan kiraya verilenlerin izlenmesi için kullanılır.”

denilmekte, devamında da 476’ncı madde olarak hesabın işleyişine açıklık getirilmektedir.

Her ne kadar Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği’nde yer verilmemiş de olsa 2017 yılı Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı hesap kodları arasında sayılmıştır.

Osmaniye İl Özel İdaresinin mülkiyetinde olan gayrimenkullerden kiraya verilenlerin Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yer alan hesap kodları itibariyle muhasebe kayıtlarında yer alması hem Yönetmelik'in hem de Muhasebat Genel Müdürlüğünün yazıları gereğidir. Ancak bu mülklerin kiralanmasına ilişkin işlemler muhasebe kayıtlarına yansıtılmamıştır.

Kiraya verilen duran varlıkların kayıtlı değerleri üzerinden anılan hesaplarda takip edilmemesi nedeniyle Osmaniye İl Özel İdaresinin yıl içinde ve yılsonunda düzenlenen mali tablolarında 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı yer almamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle kiraya verilen taşınmazların kira bedellerinin Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kiraya verilen taşınmazların kayıtlı değerleri ile kira bedellerinin ilgili hesaplarda izlenmemesi sonucu 2017 yılı mali tablolarının doğru bilgi sunmaması ve taşınmazların kayıtlı değerleri ile kira bedellerinin ilgili hesaplara kaydının tamamlanması konularında kamu idaresi ile mutabakat sağlanmakla birlikte 990 Kiraya Verilen, İrtifak Hakkı Tesis Edilen Maddi Duran Varlıkların Kayıtlı Değerleri Hesabı, 993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gelirleri Hesabı ve 999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabı 2017 yılı mali tablolarında yer almamakta ve hata devam etmektedir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 7: Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu Gereğince Tahsil Edilmesi Gereken Katkı Paylarının Bazı Belediyelerden Tahsil Edilmemesi.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 12'nci maddesinde:

“ ...

Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.

(Değişik yedinci fıkra: 4/2/2009-5835/1 Md.) Tahsil edilen miktar, il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanır. Bu miktar; il özel idaresince ve belediyelerce kültür

varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler kapsamında kamulaştırma, projelendirme, plânlama ve uygulama konularında kullanılmak üzere il özel idaresine ve il sınırları içindeki belediyelere vali tarafından aktarılır ve bu pay valinin denetiminde kullanılır. İl özel idarelerince yapılan projeler için kullanılan miktar özel hesabın % 30'unu geçemez.

...

Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

Belediye başkanları, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdür. Ödenmeyen paylar, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine ilgili belediyenin İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderilir.

...” denilmektedir.

Yukarıda yer alan hüküm gereğince Belediyelerce tahsil edilen emlak vergilerinin %10'unun ildeki kültür varlıklarının korunması ile ilgili projelerde kullanılmak üzere İl Özel İdareleri tarafından açılacak bir hesapta toplanması gerekmektedir.

Ancak, Osmaniye’de bazı ilçe belediyelerinin bu katkı paylarını 2017 yılında ve geçmiş yıllarda tam olarak değil kısmi olarak yatırdığı, 2017 yılı sonu itibariyle ilçe belediyelerinin ödenmemiş borcu bulunduğu, bazı belediyelerin katkı paylarını hiç yatırmadığı ve yatırılmayan bu paylarla ilgili olarak resmi hiçbir yazışma yapılmadığı Mali Hizmetler Müdürlüğünden alınan tahsilât belgelerinden ve İl Özel İdare yazışmalarından tespit edilmiştir.

Dolayısıyla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu gereğince tahsil edilmesi gereken katkı paylarına ilişkin gerekli takip, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmaması nedeniyle taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payından Osmaniye İl Özel İdaresine yatırılması gereken tutarların tespit edilemediği, mali tablolarda katkı paylarına ait bilgilerin

doğruyu yansıtmadığı, ayrıca bu katkı paylarının ilgili yılı içerisinde takibinin ve tahsilinin yapılması gerektiği düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu gereğince katkı paylarını yatırmayan Belediyelerin katkı paylarının İller Bankası aracılığı ile tahsilinin sağlanacağı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu gereğince tahsil edilmesi gereken katkı paylarına ilişkin gerekli takip, tahakkuk ve tahsil işlemlerinin yapılmaması nedeniyle taşınmaz kültür varlıklarının korunmasına katkı payından Osmaniye İl Özel İdaresine yatırılması gereken tutarların tespit edilemediği, mali tablolarda katkı paylarına ait bilgilerin doğruyu yansıtmadığı, ayrıca bu katkı paylarının ilgili yılı içerisinde takibinin ve tahsilinin yapılması gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak söz konusu paylara ilişkin tutarlar 2017 yılı mali tablolarında yer almamakta ve hata devam etmektedir.

Kamu idaresinin Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu gereğince katkı paylarını yatırmayan Belediyelerin katkı paylarının İller Bankası aracılığı ile tahsilinin sağlanacağını beyan etmesi nedeniyle bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 8: Nitelikleri İtibariyle Tahakkuku Tahsiline Bağlı Bütçe Geliri Olarak Yapılan Tahsilatların, Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile İlişkilendirilmesi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "120 Gelirlerden Alacaklar Hesabının niteliğini düzenleyen-Hesabın Niteliği" başlıklı 86'ncı maddesinde; Gelirlerden Alacaklar Hesabının mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen faaliyet alacakları ile duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ve bunlardan yapılan tahsilat ve terkinlerin izlenmesi için kullanılacağı belirtilmiştir.

Bu hesaba ilişkin işlemlerin düzenlendiği aynı Yönetmelik'in 87'nci maddesinin 1 /a-1 bendinde; "... Nitelikleri itibarıyla tahakkuku tahsiline bağlı bütçe geliri olarak yapılan tahsilatlar, bu hesaba ilişkilendirilmez." denilmektedir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin yukarıya alınan 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile ilgili düzenlemelerine göre 2017 yılı içerisinde tahsil edilen ve tahsil edildiği anda muhasebe kaydı yapılan merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylar, bazı idari

para cezaları ve benzeri gelirler ile faiz gelirlerinin, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile ilişkilendirilmesi mümkün değildir.

Ancak, Osmaniye İl Özel İdaresi 2017 yılı hesabı incelendiğinde, 2017 yılı içerisinde tahsil edilen 66.270.847,79-TL tutarındaki merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylar, bazı idari para cezaları ve benzeri gelirler ile mevduat faiz gelirlerinin, aynı muhasebe işlem fişleri üzerinde 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına hem borç hem de alacak kaydedilerek bu hesapla ilişkilendirildiği, gelirlerin tahsili aşamasında tahakkukunun yapıldığı, dolayısı ile nitelikleri itibariyle tahakkuku tahsiline bağlı bütçe geliri olarak yapılan merkezi idare vergi gelirlerinden alınan paylar, bazı idari para cezaları ve benzeri gelirler ile mevduat faiz gelirlerinin, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile ilişkilendirilmesinin Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 87'nci maddesinin 1 /a-1 bendine aykırı olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle hatalı muhasebe kaydının İçişleri Bakanlığı Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından sunulan e-içişleri analitik muhasebe programından kaynaklandığı ve muhasebe kaydının düzeltilmesi konusunda Bilgi İşlem Daire Başkanlığı yetkilileri ile iletişime geçileceği ifade edilmiştir.

Sonuç olarak Nitelikleri itibariyle tahakkuku tahsiline bağlı bütçe geliri olarak yapılan tahsilatların, 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı ile ilişkilendirilmemesi gerektiği hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak e-içişleri analitik muhasebe programı tarafından söz konusu tahsilatların otomatik olarak 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabına kaydedilmesi Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine aykırıdır ve 2017 yılı mali tablolarında 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı gerçek durumu yansıtmamaktadır.

BULGU 9: İç Denetçi Atanmaması Nedeniyle İç Denetimin Yapılamaması.

Osmaniye İl Özel İdaresi bünyesinde iç kontrolün çok önemli bir fonksiyonu olan iç denetimi gerçekleştirecek personelin bulunmadığı tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun iç denetime yönelik maddelerine göre;

İç denetim, kamu idarelerinin iç kontrol sisteminin ayrılmaz bir unsurudur. İç kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenmektedir.

Kamu idarelerinin malî yönetim ve kontrol sistemleri; harcama birimleri, muhasebe ve

malî hizmetler ile ön malî kontrol ve iç denetimden oluşmaktadır.

İç denetim, kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendirmek ve rehberlik yapmak amacıyla yapılan bağımsız, nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Bu faaliyetler, idarelerin yönetim ve kontrol yapıları ile malî işlemlerinin risk yönetimi, yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek yönünde sistematik, sürekli ve disiplinli bir yaklaşımla ve genel kabul görmüş standartlara uygun olarak gerçekleştirilir. İç denetim, iç denetçiler tarafından yapılır.

Üst yöneticiler, idarelerinin stratejik planlarının ve bütçelerinin kalkınma planına, yıllık programlara, kurumun stratejik plan ve performans hedefleri ile hizmet gereklerine uygun olarak hazırlanması ve uygulanmasından, sorumlulukları altındaki kaynakların etkili, ekonomik ve verimli şekilde elde edilmesi ve kullanımını sağlamaktan, kayıp ve kötüye kullanımının önlenmesinden, malî yönetim ve kontrol sisteminin işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve bu Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden Bakana; mahallî idarelerde ise meclislerine karşı sorumludurlar. Üst yöneticiler, bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, malî hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirirler. İl Özel İdarelerinde vali üst yöneticidir.

İç denetçiler, bakanlıklar ve bağlı idarelerde, üst yöneticilerin teklifi üzerine Bakan, diğer idarelerde üst yöneticiler tarafından sertifikalı adaylar arasından atanır ve aynı usulle görevden alınır. İç denetçilerin kamu idareleri itibarıyla sayıları, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar İç Denetim Koordinasyon Kurulunca hazırlanarak, Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.

İl Özel İdarelerini de kapsayan 5018 sayılı Kanun'un yukarıda bahsedilen maddeleri birlikte değerlendirildiğinde iç denetimin dolayısı ile de iç denetçinin idarenin malî yönetim ve kontrol sisteminde ne derece önemli bir yer tuttuğu anlaşılmaktadır.

Bakanlar Kurulu'nun 2013/4747 sayılı karar eki incelendiğinde kurum için 3 adet iç denetçi kadrosu ihdas edildiği görülmektedir.

Ancak kurum tarafından 2017 yılı sonuna kadar henüz iç denetçi ataması yapılmadığından mali kontrolün önemli bir ayağının eksik kaldığı ve bunun sonucunda da idarenin önemli kontrol zayıflıklarını tespit ve zamanında tedbir almakta yetersiz kalabileceği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle iç denetçi atama çalışmalarının devam etmekte olduğu, ileri tarihlerde iç denetçi atamasının yapılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, iç denetçi atama çalışmalarının devam etmekte olduğunu, ileri tarihlerde iç denetçi ataması yapılacağını bildirmekle birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 10: İç Kontrol Sistemi Yapılandırma Çalışmalarının Tamamlanmaması.

Osmaniye İl Özel İdaresinin iç kontrol sisteminin incelenmesi neticesinde iç kontrol sistemiyle ilgili yapılandırma çalışmalarının tamamlanmadığı tespit edilmiştir.

İç kontrol sistemi yapılandırma çalışmalarının değerlendirilmesi sonucunda;

- Üst yönetici tarafından tüm birimlere kurumda iç kontrol çalışmalarının başladığını duyuran bir yazı yayınlandığı,
- İç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla (18) standart ve bu standartlar için gerekli (79) genel şartla ilgili olarak hazırlanan İç Kontrol Uyum Eylem Planı, 2009-2011 yılları arasında hazırlandığı ancak daha sonraki yıllar için hazırlanmadığı,
- Kurumda organizasyon yapısının belirlendiği, görev, yetki ve sorumlulukların açık bir şekilde belirlendiği ve yetki devirlerinin yazılı olarak düzenlendiği,
- Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımlarının yapıldığı ve iş akış şemalarının çıkarıldığı ayrıca üst yöneticiye bilgi verildiği,

Görölmüş olup iç kontrol sisteminin yapılandırılmasına ilişkin temel çalışmalar genel olarak tamamlanmış olmakla birlikte,

Osmaniye İl Özel İdaresi iç kontrol sisteminin yapılandırılması için İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planında yer alan faaliyetlerden özellikle;

- İş süreçleri esas alınarak her birimde odak gruplarının oluşturularak risklerin belirlenmediği, analiz edilmediği ve değerlendirilmediği,
- Risklerin önceliklendirilmediği,
- Göze alınan risk düzeylerinin/Risk iştahının belirlenmediği,
- Risklerin karşılanma (riske cevap vermek) yönteminin belirlenmediği,
- Kontrol faaliyetlerinin belirlenmediği,

tespit edilmiştir.

5018 sayılı Kanun'un "iç kontrolün amacı" başlıklı 56'ncı maddesinde;

"İç kontrolün amacı;

a) Kamu gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerinin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yönetilmesini,

b) Kamu idarelerinin kanunlara ve diğer düzenlemelere uygun olarak faaliyet göstermesini,

c) Her türlü malî karar ve işlemlerde usulsüzlük ve yolsuzluğun önlenmesini,

d) Karar oluşturmak ve izlemek için düzenli, zamanında ve güvenilir rapor ve bilgi edinilmesini,

e) (Değişik: 22/12/2005-5436/10 Md.) Varlıkların kötüye kullanılması ve israfını önlemek ve kayıplara karşı korunmasını, sağlamaktır." denilmektedir.

5018 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinde, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik'in 8'inci maddesinde ve Kamu İç Kontrol Standartları Tebliğinde belirtildiği gibi; Üst yöneticilerin, mali yönetim ve kontrol sisteminin kurulması, işleyişinin gözetilmesi, izlenmesi ve Kanunda belirtilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesinden sorumlu oldukları ve bu sorumluluğun gereklerini harcama yetkilileri, mali hizmetler birimi ve iç denetçiler aracılığıyla yerine getirecekleri hükme bağlanmıştır.

İç kontrol sisteminin yapılandırılması ve işleyişi konusunda sorumluluk üst yöneticiye yani Valiye aittir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda Özel İdarenin Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı çerçevesinde tüm birimlerde iş süreçleri esas alınarak her birimde risklerin belirlenmesi, analiz edilmesi ve değerlendirilmesi, risklerin önceliklendirilmesi, göze alınan risk düzeylerinin/risk iştahının belirlenmesi, risklerin karşılanması ve kontrol faaliyetlerinin belirlenmesi çalışmalarını yürütmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; özetle İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların yerine getirilmesi için Genel Sekreterlik Makamının oluru ile görevlendirme yapıldığı ve çalışmalara devam edildiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi, iç kontrol sistemiyle ilgili yapılandırma çalışmalarına başlanıldığını bildirmekle birlikte bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 11: Yoksullara Mikro Kredi Verilmesi İçin ... Vakfına Aktarılan Kaynağın Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında İzlenmemesi.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu'nun, "İl Özel İdaresinin Görev ve Sorumlulukları" başlıklı 6'ncı maddesinde "yoksullara mikro kredi verilmesi" hizmeti de bulunmaktadır.

Aynı Kanun'un "Diğer Kuruluşlar ile İlişkiler" başlıklı 64'üncü maddesinde ise;

" İl özel idaresi, il genel meclisinin kararı üzerine yapacağı anlaşmaya uygun olarak görev ve sorumluluk alanlarına giren konularda;

...

c) Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, dernekler, vakıflar ve 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkârlar Kanunu kapsamına giren meslek odaları ile ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir"

denilmektedir.

Bu hükme dayanılarak Osmaniye İl Özel İdaresi ile ... Vakfı arasında, yoksullara mikro kredi verilmesi hizmetinin ortaklaşa hizmet projesi şeklinde yürütülmesi maksadıyla 17.03.2014 tarihinde "Protokol" imzalanmıştır.

Protokolün "Tarafların Yükümlülüklerini" düzenleyen 4'üncü maddesinin "İdarenin Yükümlülükleri" başlıklı (A) fıkrasında;

"İdare, Vakfın bildireceği ve vakıf adına mikro kredi uygulamasının günlük kredi verilmesi ve tahsilatının yapılmasının gereği olarak Vakıf adına açılmış bulunan bir banka hesabına, bu protokolün vakıf yükümlülükleri kısmında belirtilen şekil ve şartlarda, Vakıf tarafından Türkiye Programı kapsamında Osmaniye mikro kredi uygulamasında kullanılmak üzere, protokolün yürürlük süresince İl Özel idaresinde bütçeleşen mikro kredi ödeneğinden her yıl ihtiyaca göre kaynak ayıracaktır. Bu protokol gereği aktarılan kaynak, Vakfa doğrudan kaynak aktarımı veya bağış olmayıp, sadece projenin uygulanmasının prosedürü gereği olarak yapılacaktır. Uygulamanın gelişmesine yönelik olarak ihtiyaç duyulabilecek ilave fonun sağlanması amacıyla İdare ve Vakıf gayret gösterecektir."

denilmektedir.

Bu kapsamda İl Özel İdaresi tarafından mikro kredi projelerinde kullanılmak üzere 2014 yılında 50.000,00-TL, 2015 yılında 350.000,00-TL, 2016 yılında 100.000,00-TL, 2017 yılında ise 100.000,00-TL olmak üzere toplam 600.000,00-TL ödenek vakıf hesabına aktarılmıştır.

Konuyla ilgili belgelerin incelenmesi neticesinde; ortak projenin kredi niteliğinde yürütülmesi ve bu nedenle yapılan aktarmaların kurum alacakları hesap grubunda izlenmesi gerekirken, doğrudan bütçe gideri olarak muhasebeleştirildiği ve mali tablolar yerine sadece yazışmalar ile izlenilebildiği tespit edilmiştir.

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin "13 Kurum Alacakları" hesap grubunu açıklayan 100'üncü maddesinde;

"Bu hesap grubu, kurumca yasal yetkilere dayanılarak verilen borçlardan faaliyet dönemi içinde tahsili öngörülen alacakların izlenmesi için kullanılır."

denilmekte "23 Kurum Alacakları" hesap grubunu açıklayan 172'nci maddesinde de bu nitelikteki alacaklardan vadesi 1 yıldan uzun olanların izlenmesi için kullanılacak hesaplar hususunda açıklamalarda bulunmaktadır.

Aynı Yönetmelik'in 101 ve 173'üncü maddelerinde de kurumca nakit olarak verilen borçlardan kaynaklanan alacaklarının izlenmesi için 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı ile 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının kullanılması öngörülmüştür.

Osmaniye İl Özel İdaresi ile ... Vakfı arasında devam etmekte olan protokol uyarınca idarenin alacağı niteliğini sürdüren verilmiş mikro kredilerin, Yönetmelik'in yukarıda bahsi geçen hükümleri gereğince, vadeleri 1 yıldan uzun süreli olduğundan 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında izlenmesi gerekirken doğrudan gider kaydedilerek muhasebeleştirilmesi ve bu alacakların 2017 yılı içerisinde kurumun alacağı olarak kayıtlarda yer almaması nedeniyle, yıl içinde ve yılsonunda düzenlenen mali tablolarda 232 Kurumca Verilen Alacaklar Hesabı 600.000,00 TL tutarında gerçek durumu yansıtmamaktadır.

Kamu idaresi cevabında; özetle İl Özel İdaresi tarafından yoksullara mikro kredi verilmesi için ... Vakfına aktarılan tutarların, 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı ile 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında izleneceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak Osmaniye İl Özel İdaresi ile ... Vakfı arasında devam etmekte olan protokol uyarınca idarenin alacağı niteliğini sürdüren verilmiş mikro kredilerin, vadeleri 1 yıldan uzun süreli olduğundan 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında izlenmesi gerekirken doğrudan gider kaydedilerek muhasebeleştirilmesi ve bu alacakların 2017 yılı içerisinde kurumun alacağı olarak kayıtlarda yer almaması nedeniyle, yıl içinde ve yılsonunda düzenlenen mali tablolarda 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabının gerçek durumu yansıtmadığı hususunda idare ile görüş birliğine varılmıştır. Ancak söz konusu tutarlar 2017 yılı mali tablolarında yer almamakta ve hata devam etmektedir.

Kamu idaresinin yoksullara mikro kredi verilmesi için ilgili Vakfa aktarılan tutarların, vadesine uygun olarak, 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı ile 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabında izleneceğini beyan etmesi nedeniyle bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI****OSMANİYE İL ÖZEL İDARESİ
2017 YILI BİLANÇOSU**

AKTİF	2017 (TL)	PASİF	2017 (TL)
1 DÖNEN VARLIKLAR	131.531.056,60	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	14.787.791,04
10 HAZİR DEĞERLER	128.061.116,31	30 KISA VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	5.118.490,51
102 BANKA HESABI	128.061.116,31	300 BANKA KREDİLERİ HESABI	5.118.490,51
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	0,00	32 FAALİYET BORÇLARI	578.947,33
12 FAALİYET ALACAKLARI	1.293.556,98	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	578.947,33
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	0,00	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	3.253.070,81
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	938.811,20	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.550.834,23
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	354.745,78	333 EMANETLER HESABI	1.702.236,58
14 DİĞER ALACAKLAR	34.704,93	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	4.790.212,92
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	34.704,93	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.636.183,68
15 STOKLAR	1.810.536,05	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI	512.127,92
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.810.536,05	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI	2.641.901,32
16 ÖN ÖDEMELER	331.142,33	37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	0,00
160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	0,00	372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	0,00
161 PERSONEL AVANSLARI HESABI	0,00	38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	1.047.069,47
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	331.142,33	381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	1.047.069,47
2 DURAN VARLIKLAR	179.490.092,65	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	30.756.791,97
24 MALİ DURAN VARLIKLAR	11.991.562,39	40 UZUN VADELİ İÇ MALİ BORÇLAR	9.694.605,06
240 MALİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	8.829.562,39	400 BANKA KREDİLERİ HESABI	9.694.605,06
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI	3.162.000,00	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI	18.555.830,88
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	167.498.530,26	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	18.555.830,88

250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	27.034.998,12	48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI	2.506.356,03
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	50.929.088,86	481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI	2.506.356,03
252 BİNALAR HESABI	179.816.307,63	5 ÖZ KAYNAKLAR	265.476.566,24
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	4.895.007,22	50 NET DEĞER	232.747.222,50
254 TAŞITLAR HESABI	6.485.348,65	500 NET DEĞER HESABI	232.747.222,50
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	2.817.016,57	51 DEĞER HAREKETLERİ	1.179.598,49
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-180.074.179,53	511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI	0,00
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	75.594.942,74	519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI	1.179.598,49
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00	57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	90.771.542,01
260 HAKLAR HESABI	0,00	570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	90.771.542,01
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	0,00	58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI	-153.178.832,56
AKTİF TOPLAMI	311.021.149,25	580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)	-153.178.832,56
		59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	93.957.035,80
		590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI	99.552.802,31
		591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)	-5.595.766,51
		PASİF TOPLAMI	311.021.149,25
NAZİM HESAPLAR	71.552.251,69	NAZİM HESAPLAR	71.552.251,69
903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI	52,00	905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI	52,00
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	12.513.234,00	911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	12.513.234,00
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	36.576.992,68	921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	36.576.992,68
971 BORÇLANMA KARŞILIĞI HESABI	22.461.973,01	970 BORÇLANMA	22.461.973,01
GENEL TOPLAM :	382.573.400,94	GENEL TOPLAM :	382.573.400,94

OSMANİYE İL ÖZEL İDARESİ 2017 FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU			
HESAP	YARDIMCI	Giderin Türü	2017
KODU	HESAP		
	KOD 1		
630	0 1	Personel Giderleri	27.023.255,02
630	0 2	Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri	3.935.233,33
630	0 3	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	19.948.819,97
630	0 4	Faiz Giderleri	1.364.935,73
630	0 5	Cari Transferler	8.008.220,24
630	0 7	Sermaye Transferleri	2.189.627,04
630	1 1	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	949.625,45
630	1 2	Gelirlerin Ret Ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	20.922,32
630	1 3	Amortisman Giderleri	1.626.842,51
630	1 4	İlk Madde Ve Malzeme Giderleri	18.887.848,87
Giderler Toplamı:			83.955.330,48
HESAP	YARDIMCI	Gelirin Türü	2017
KODU	HESAP		
	KOD 1		
600	0 1	Vergi Gelirleri	300.519,72
600	0 3	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	668.252,62
600	0 4	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	103.061.655,95
600	0 5	Diğer Gelirler	73.881.937,99
Gelirler Toplamı:			177.912.366,28
Faaliyet Sonucu (+/-)			93.957.035,80